

Implementing the Emerald and Natura 2000 Networks in Croatia

Ramona Topić

State Institute for Nature Protection – Croatia
Strasbourg, GoEPAEN
September 16th, 2015

Nature Protection Sector - Croatia

MINISTRY OF STATE INSTITUTE FOR **ENVIRONMENTAL AND** NATURE PROTECTION NATURE PROTECTION **Expert affairs** Administrative affairs PIS FOR MANAGEMENT OF NATIONAL AND NATURE **PARKS** Management of National and State level **Nature Parks** COUNTY (20) + CITY OF **ZAGREB COUNTY ADMINISTRATION** PIS FOR MANAGEMENT OF PA **OFFICES** AT REGIONAL/LOCAL LEVEL Administrative affairs fall within cathegories: strict reserves, special reserves, regional parks, significant

landscapes, park forests, nature monuments, horticulture

monuments

County level

Preparation of Emerald/Natura 2000

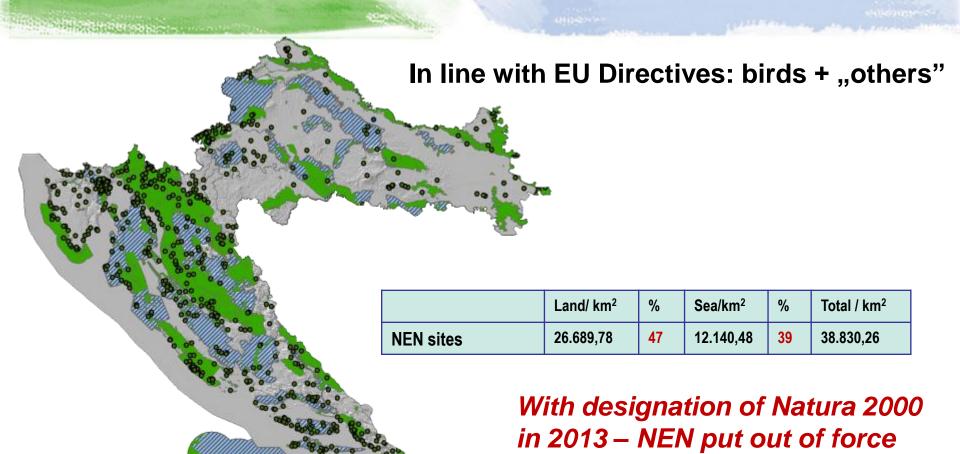

- Task of SINP central Government expert body
- First phase: Existing data collection and analysis – scientific institutions, experts, NGOs; GIS database (Emerald CoE, LIFE III)
- Second phase: Coordination of field research (State budget)
- Third phase: Consultation process
 2008 and 2009 (PHARE)

1st phase: NEN (2007)

+ & -

2nd phase – field research financed through SB

- Focused research of species listed in the Directives
- 2013 174.500 kn + 616.000 kn FZOEU (monitoring) (≈105.400 €)
- 2012 250.000 kn (≈ 33.000 €)
- 2011 500.000 kn + 483.000 kn FZOEU (≈131.000)
- 2010 1.000.000 kn (≈137.500 €)
- 2009 1.350.000 kn (≈*185.700 €*)
- 2008 3.000.000 kn (≈ 412.600 €)
- 2006/2007– 510.000 kn (≈70.000 €)
 - Field reserch organised in a way to gather data needed for Natura 2000 database (SDF)

3rd phase- PHARE: Capacity building and Natura 2000 implementation in Croatia

 Amongst other, intensive comunication and consultation with all relevant stakeholders

Consultation process

NATURA 2000 proposal

Basic data:

Leaflets, brochures, www.natura2000.hr

Stakeholder workshops

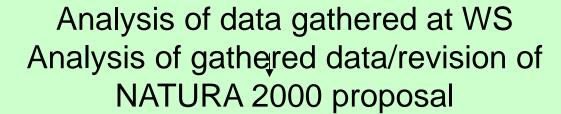
(forestry, water management, agriculture, physical planning, nature protection, scientific community, NGOs)

Regional workshops

(Varaždin, Osijek, Split, Rijeka, Karlovac) AA process explained

Stakeholder workshops – 2nd round

(forestry, water management, agriculture, physical planning, nature protection, scientific community, NGOs)

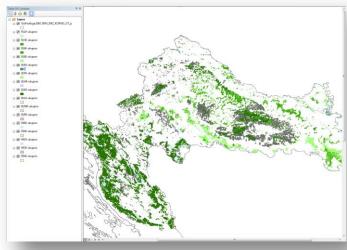

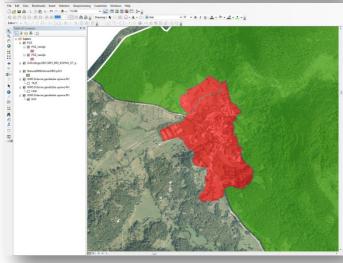
Post PHARE consultation

- WG for "forest" Natura 2000 sites
- 10 meetings (2010. do 2012.) de(re)fining of "forest" sites, defining of conservation measures for "forest" species
- Physical planning
- Cooperation with County PP offices

 mainly refining of borders and
 agreement on PP alignment with
 N2K

Marine areas

Gaps in data, especially "offshore":

IPA 2007 " Marine Natura 2000" 2010-2011

Results:

- Detailed plan of activities for data gathering and marine sites definition
- Analysis of current state of data and revision of existing methodologies in marine research – main input in planning of activities through OP
- Drafts programs of research and monitoring of CS of marine HT

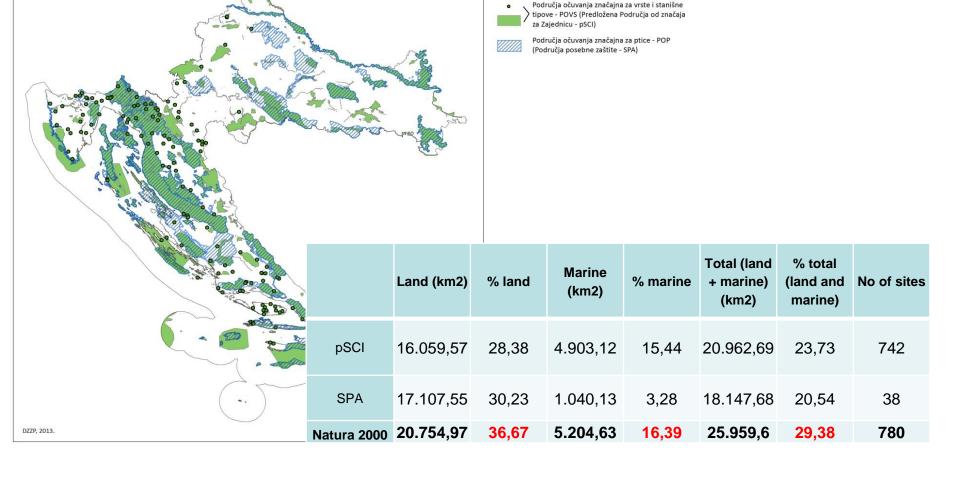

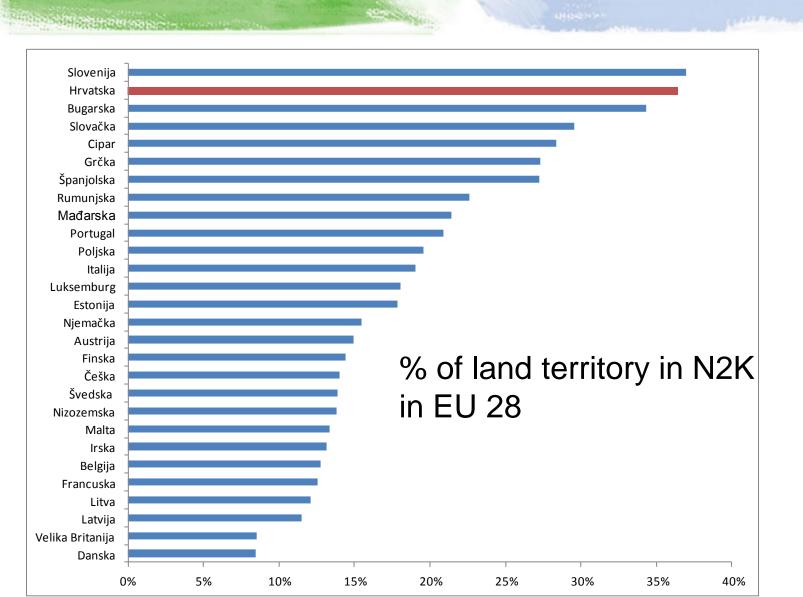

Decree on EN (Natura 2000) - October 2013

Legenda

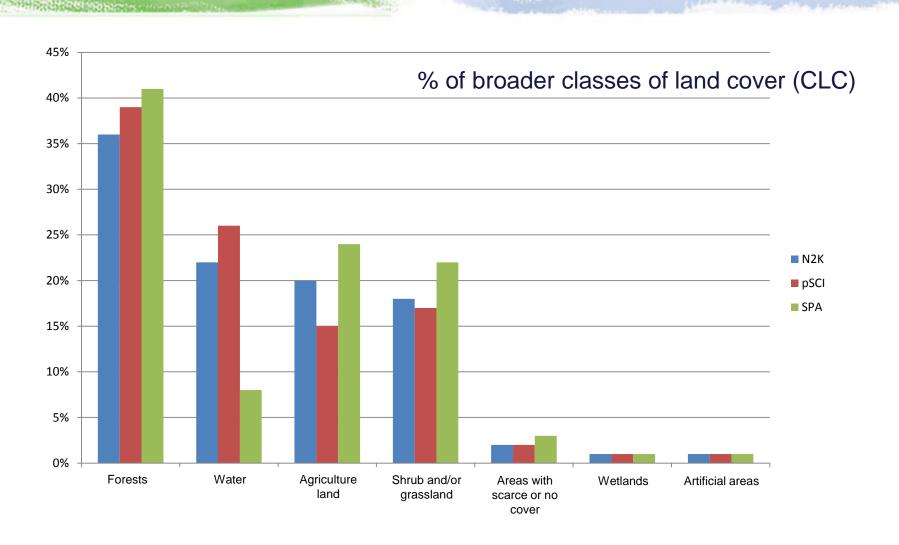

Sites' size:

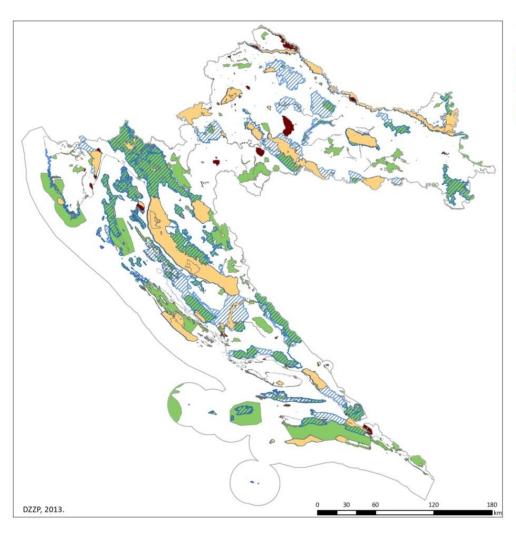
Size category	pSCI	SPA	Total Natura 2000	%
<1 ha	7	0	7	1
1 – 100 ha	203	1	204	33
100 – 1 000 ha	211	0	211	35
1 000 – 10 000 ha	100	4	104	17
>10 000 ha	50	33	83	14
ukupno	571	38	609	100

EU average – 33% sites are within size category 1-100 ha, 33% sites are within size cathegory 100 – 1 000 ha (EEA, 2012)

Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS)

Područja očuvanja značajna za ptice (POP)

Zaštićena područja izvan ekološke mreže

Preklapanje između zaštićenih područja i ekološke mreže

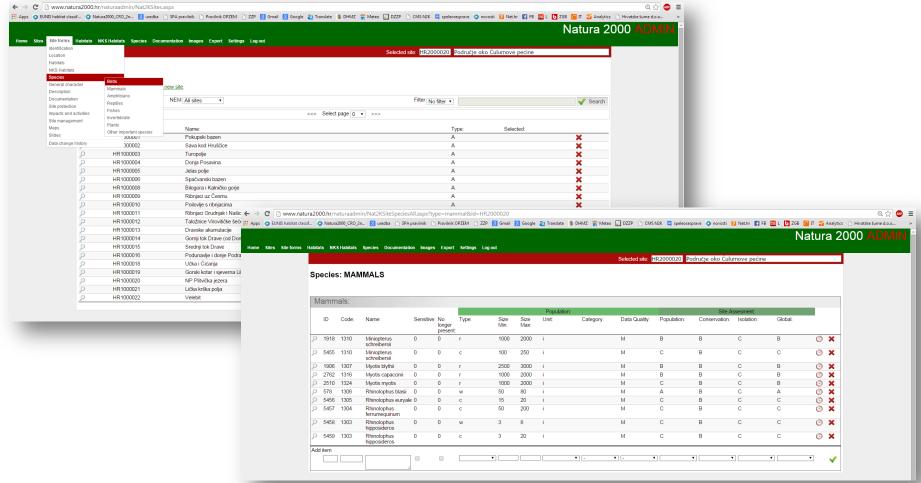
Overlapping of protected areas (9 cathegories NPA) and Natura 2000

- -26,14% of N2K has already been protected in one of 9 cathegories of NPA
- -87,17% of NPA protected areas are within Natura 2000

Natura 2000 database

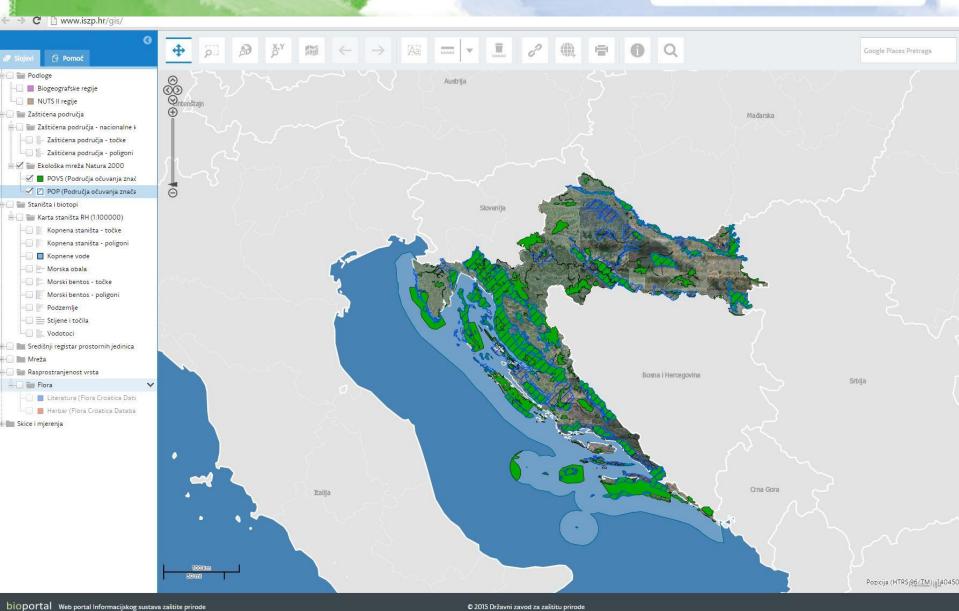

CMS, access through web Aligned with SDFs & more; export to SDF (Access DB)

Natura 2000 database

© 2015 Državni zavod za zaštitu prirode

Natura 2000 database

👉 🤿 🕻 🗋 natura2000.dzzp.hr/reportpublish/reportproxy.aspx?paramSITECODE=HR2000911

Natura 2000 Standard Data Form

of 1 ▷ ▷ □ ↓ Find | Next 👢 • 🚯

For Special Protection Areas (SPA), Proposed Sites for Community Importance (pSCI), Sites of Community Importance (SCI) and for Special Areas of Conservation (SAC)

SITE CODE

SITE NAME

Kolansko blato - Blato Rogoza HR2000911

TABLE OF CONTENTS

2. SITE LOCATION
3. ECOLOGICAL INFORMATION 4. SITE DESCRIPTION
5. SITE PROTECTION STATUS 6 SITE MANAGEMENT

7. MAP OF THE SITE

Documentation: Standard Data Form (SDF) - English version I Croatian version

1. SITE IDENTIFICATION

1.1 TYPE

В

1.2 SITE CODE

HR2000911

1.3 SITE NAME

Kolansko blato - Blato Rogoza

1.4 FIRST COMPILATION DATE

12/1/2012

1.5 UPDATE DATE

1.6 RESPONDENT

State Institute for Nature Protection, Trg Mazuranica 5, Zagreb

1.7 SITE INDICATION AND DESIGNATION/CLASSIFICATION DATES

DATE SITE CLASSIFIED AS SPA		
National legal reference of SPA designation		
DATE SITE PROPOSED AS SCI	7/1/2013	
DATE CONFIRMED AS SCI		
DATE SITE DESIGNATED AS SAC		
National legal reference of SAC designation		

2. SITE LOCATION

2.1 SITE CENTRE LOCATION (decimal degrees)

Longitude 14.9179037548 44.5204125562 Latitude

2.2 AREA (HA)

175,19547193

2.3. MARINE AREA (%)

2.4 SITE LENGTH (km)

0.14

Back to top

Back to top

Biogeographical seminar:

Emerald 2011/Natura 2000 September 2014

Participants:

- EC, ETC/BD
- CRO: SINP, MENP, MA (forestry department), ME
- NGOs: Sunce, WWF, BIOM, HYLA
- Experts
- Observers

 Slovenian Institute & Ministry

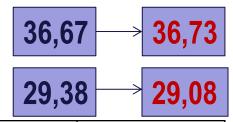

Biogeographical seminar: 29/30 September 2014

Results:

- SUF sufficient for most of the SP and HT
- IN MIN 34 HT + 55 SP
- IN MOD two new sites: Rivers Korana and Sava
- SR 1120* Posidonia beds and 1170 Reefs in "offshore", Caretta caretta, dolphin in "offshore", saproxilous beetles (poorly researched in Croatia)…
 - Amendments of Government's Decree (public consutation finished recently):

	Površina kopna RH (km2)	% kopna RH	Površina obalno more RH (km2)	% obalno more RH	Ukupna površina RH (km2)	% ukupne površine RH	Broj područja Natura 2000	
pSCI/SCI	16104,92	28,46	4604,4	14,50	20709,33	23,44	743	
SPA	17103,62	30,22	1045,44	3,29	18149,06	20,54	38	
Natura 2000	20785,83	36,73	4906,15	15,45	25691,98	29,08	781	

Natura 2000 borders

- Delineated in GIS (ArcGIS 9.3.1.)
- Most sites: TM 1:25.000 + orto-photo
- Smaller sites on cadastre maps
- "Forest" sites according to forestry management units

Border delineation:

- Species' ecological requirements + habitat types' distribution
- Management needs taken into account: roads, railways, channels, rivers, forest roads etc.
- Governments Decree (OG 124/13):
 - "SINP and SGA shall delineate sites in scale 1:5000 as a GIS layer by 31/12/2016"

Natura 2000 borders

- Delineation in 1:5000
- Finished in May 2015 soon official and available at <u>www.bioportal.hr</u>

Management responsibility NPA (OG 80/13)

- N2K sites are managed by PI for management of PA: currently 19 PIs at State level, 21 PI at county level and 6 at local level.
- County Pls most of the sites
- If N2K site is also protected in the category of national or nature park, or is within the park, bordering the park or in larger territory overlapping with the park – park's PI is responsible for management
- If N2K site is protected in other category or is not protected County PI is responsible for management
- If N2K site is situated on the territory of more than one county County PIs are managing it together

Article 55 Nature Protection Act

- Conservation of areas of ecological network is assured by nature impact assessement procedure, by effective management of sites and by conducting basic conservation measures
- If necessary ,for reaching conservation objectives of sites, except basic conservation measures, natural resource management plans, documents of spatial planning and management plans for ecological network can have additional conservation measures
- Conservation objectives, basic conservation measures for conservation of bird target features and way of implementing conservation measures, prescribed by Rulebook – sectors approval necessary
- Conservation objectives, basic conservation measures for conservation of other species and habitat types and way of implementing conservation measures, prescribed by Rulebook – sectors approval necessary – not yet enacted

Rulebook on conservation objectives and basic conservation measures (for SPAs) (OG 15/2014)

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE

308

Na temelju članka članka 55. stavka 3. Zakona o zaštiti prirode (»Narodne novine« broj 80/2013), ministar zaštite okoliša i prirode, uz uz suglasnost središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede, šumarstva, lovstva, ribarstva i vodnoga gospodarstva, donosi

PRAVILNIK

O CILJEVIMA OČUVANJA I OSNOVNIM MJERAMA ZA OČUVANJE PTICA U PODRUČJU EKOLOŠKE MREŽE

Članak 1

Ovim se pravilnikom propisuju ciljevi očuvanja i osnovne mjere za očuvanje ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže te način provedbe mjera očuvanja.

Članak 2.

Ovim se Pravilnikom osigurava provedba sljedećih Direktiva Europske unije:

- Direktive 92/43/EEZ o zaštiti prirodnih staništa i divljih biljnih i životinjskih vrsta (SL L 206, 22. 7. 1992.), kako je zadnje izmijenjena i dopunjena Direktivom Vijeća 2013/17/EU o prilagodbi određenih direktiva u području okoliša zbog pristupanja Republike Hrvatske (SL L 158, 10. 6. 2013.),
- Direktive 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (kodificirana verzija) (SL L 20, 26. 1. 2010.).

Članak 3

- (1) Pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:
- 1. Cilj očuvanja je stanje koje se želi očuvati ili postići za neku vrstu na Području očuvanja značajnom za ptice definiranom Uredbom o ekološkoj mreži (»Narodne novine« broj 124/2013), kako bi se povećao doprinos tog područja u postizanju povoljnog stanja te vrste na europskoj razini. Cilj očuvanja definira se za sve ciljne vrste ptica prisutne na Području očuvanja značajnom za ptice;
- 2. Osnovne mjere očuvanja su mehanizmi i aktivnosti za ostvarivanje utvrđenih ciljeva očuvanja vrste.
- (2) Osim pojmova iz stavka 1. ovoga članka, pojedini pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku sukladni su pojmovima utvrđenim u Zakonu o zaštiti prirode.

SPA Rulebook from 2014:

Identifikacijski broj područja	Naziv područja	Znanstveni naziv vrste	Hrvatski naziv vrste	Katego- rija za ciljnu vrstu	Status vrste G- gnjez- darica	Status vrste P-pre- letnica	Status vrste Z-zimo- valica	Cilj očuvanja		Osnovne mjere			Upravno područje	
HR1000004	Donja Posavina	Aquila pomarina	orao kliktaš	1	G			Očuvana pogodna staništa (nizinske šume s okolnim mo- čvarnim staništima i vlažnim travnja- cima) za održanje gnijezdeće populacije od 40-50 p.	kom razdob zoni od 100 gnijezda; po u zoni od 1 se nalazi gni diti nikakve u hrastovim sastojina sta stanišne uvj	iranih gnijezda prov doblju od 1.04. do lja monitoringa osig metara oko svih e utvrđivanju aktivn 00 metara oko stab ijezdo, osigurati min radove do 15. 08. šumama očuvati p urijih od 80 g. Očuv ete kroz mjeru Ag programa ruralnog	31. 05.; tije- gurati mir u videntiranih og gnijezda, la na kojem i i ne provo- iste godine; ovoljni udio rati povoljne rookoliš-kli-	pol da; pri	joprivre- zaštita	

Art 55 NPA - If necessary ,for reaching conservation objectives of sites, except basic conservation measures, natural resource management plans, documents of spatial planning and management plans for ecological network can have **additional conservation measures**

.

Forestry

- Forestry management plans are made for 10 years with the possibility of earlier revision
- SINP elaborates expert background studies fot forestry management plans that, amongst other, have proposals of nature conservation measures and guidelines for sustainable use of natural resources (and ecological network)

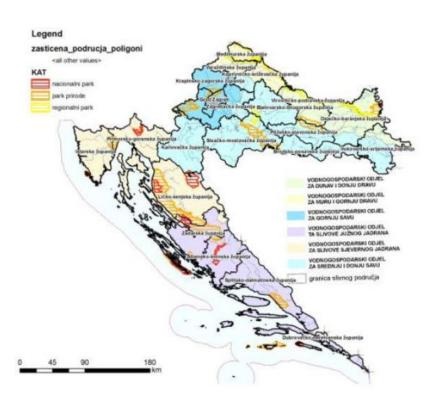
Water management

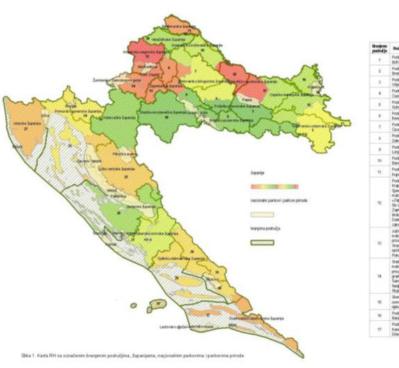
- Since 2011 according to Water Act program of water works has to go through AA procedure
- Incorporation of nature protection requirements into water management plans has, for the first time been implemented for Water management plan – yearly program of water management with the purpose of flood protection – complicated procedure that included series of consultative expert meetings between nature protection and water management sectors
- All water management works clustered into "types" and set of targeted nature protection measures developed (experience of several EU MS consulted and EU guidelines used)

	× × × × × × × × × × × × × × × × × × ×
5	PROVEDBA SELEKTIVNE SJEČE ŠIBLJA Ø>5 cm I/ILI STABALA Ø>10 cm, (SA ILI BEZ UKLANJANJA I ZBRINJAVANJA PANJEVA)
C.1.	Radove uklanjanja drveća i šiblja provoditi samo ukoliko je protočnost vodotoka narušena na način da predstavlja opasnost za zdravlje i imovinu ljudi, a u protivnom ostavljati vegetaciju u prirodnom stanju.
C.2.	Gdje god je moguće ostvariti potrebnu protočnost samo uklanjanjem visećih grana do visine najvišeg vodostaja te pojedinačnog drveća koje ometa protočnost.
C.3.	Drveće i šiblje uklanjati samo na jednoj strani obale (onoj sa slabije razvijenom vegetacijom) dok vegetacijski pojas i supstrat na suprotnoj strani obale treba ostaviti netaknutim. Pritom treba provoditi samo nužno uklanjanje u minimalnoj dužini i širini kojima se ostvaruje potreban protok, te u najvećoj mogućoj mjeri ostavljati drveće i šiblje koje ne ometa protok kako bi se sačuvao dio povoljnih staništa i na toj stranj obale.
C.4.	Krčenje i sječu provoditi minimalnim zahvatima prorjeđivanjem vegetacijskog sklopa na način da se prvenstveno uklanja drvenasta vegetacija promjera manjeg od 20 cm, dok veća stabla treba ostavljati u što većoj mjeri. Pritom treba provoditi samo nužno uklanjanje u minimalnom obimu kojim se ostvaruje potreban protok, te u najvećoj mogućoj mjeri ostavljati drveće i šiblje koje ne ometa protok, kako bi se postojeći stanišni tipovi očuvali u najvećoj mogućoj mjeri.
C.5.	Uklanjanje drvenaste vegetacije obavljati isključivo u razdoblju od 15. kolovoza do 31. ožujka kako bi se izbjeglo razdoblje gniježđenja većine vrsta ptica.
C.6.*	Zbog zabilježene prisutnosti vodomara na širem području potrebno je zadržati što više obalne vegetacije, a uklanjanje drveća i grmlja obavljati isključivo od 1. rujna do 31. siječnja.
C.7.	Zrela stabala s pukotinama koje su potencijalno stanište rijetkih i ugroženih vrsta poput vidri i šišmiša maksimalno ostavljati neposječenima, a u slučaju pronalaska rijetkih i ugroženih vrsta izvijestiti inspektora zaštite prirode, nadležne javne ustanove za zaštitu prirode i Državni zavod za zaštitu prirode te dalje postupati u dogovoru s ovim institucijama.
C.8.	Nakon sječe/rušenja zrelih stabala ostaviti stablo 24 sata na mjestu prije uklanjanja kako bi se omogućilo eventualno prisutnim šišmišima i ostaloj fauni da napusti stablo.
C.9.	Površine obrasle čivitnjačom (<i>Amorpha fruticosa</i> L.) i drugim drvenastim invazivnim vrsta se izuzimaju se iz mjera i uvjeta zaštite prirode, te se mogu uklanjati po potrebi više puta godišnje.

(Branjeno (Branjeno	Probadje melle slivere	organ (1995) (tops Save				
1	Potraljematopriva Bili Rosal					
2	Područje makog číva Bratisk opocevina	Dorgo Sava				
3	Podulje nalogstvo Organi-Landijs	Donja Sava				
	Poduće rokopilko Čuretka-Oraz	Despi tara				
6	Podrulje malogiske Subside-Streg	Deeps Save				
4	Područje makopičko Roso-Franci	Dergo Sava				
1	Potruljematopriva Čenna-dogovica	Dorge Sava				
	Podočje malogistva Zakra Lurga	Garge Sava				
	Podrulje malogichis. Large fretod	Steeps Save				
30	Podočje malogička Barovna	Serge Save				
93	Podoljematojska Raja	Despitate				
ų	Producije matograne Projema člaža Operar do područje nologovine «Zagriniko prosvije» Ibo vljedaju, Grad Zagrinik i sprine Ibrahev, Marja Gorca, Dubrovina, Pulica, Lidas, Jakonjes Baltra	Opp See				
0	Julin dis podrulja maleja rike Zejadnje grandje dis valjulaje drad VMIL obrasil spilne Ora, filosofiko i Polejalno	Sterp Sans				
14	Creating dis postulità materiales Depetados prompe dis siglicitar gratine Depeti, l'arridore Sieto hechito, le sporso l'aprili	Gergs Sava				
н	Sheppobule Vala, min metabliseth rijea Drawi Dunara	Draye Drave i Denar				
ч	Podouje makey rive Baranja	Done Dress 1				
17	Probulp reacycles Karpino Valka mite Orace	Orașii Oravii I Donar				

Water management

HARREST CONTRACTOR

- River Basin Management Plan (WFD) 2016 2021- two catchment areas
 - integrated SPA rulebook measures, for SCIs SINP elaborated measures for specific species and habitat types
- Administrative measures
- General measures
- IAS measures
- Specific HT measures
- Specific species measures

PRILOG I. Mjere zaštite potrebne za očuvanje ili ponovno uspostavljanje povoljnog stanja očuvanosti prirodnih staništa i vrsta divlje faune i flore od značaja za Zajednicu

ADMINISTRATIVNE MJERE

Definirati mehanizme upravljanja područjima Natura 2000.

Razmotriti potrebu za izradom planova upravljanja područjima Natura 2000 i gdje je to opravdano preporučiti izradu takvih planova, kako bi se uspostavio dijalog između svih zainteresiranih strana i dogovorila pragmatična upravljačka rješenja.

Pravilnikom definirati ciljeve očuvanja i osnovne mjere za očuvanje ciljanih vrsta, izuzev ptica te stanišnih tipova u području ekološke mreže temeljem članka 55. Zakona o zaštiti prirode (NN 80/13). Pripremiti i usvojiti planove upravljanja za zaštićena područja prirode za koja je to propisano, a dosad nije učinjeno.

OPĆE MJERE

Očuvati povoljni režim voda i povoljne stanišne uvjete vodenih i močvarnih staništa s obzirom na ekološke zahtjeve ciljnih vrsta/stanišnih tipova područja ekološke mreže.

Očuvati povoljni vodni režim, uključujući visoku razinu podzemne vode na područjima cretova, vlažnih travnjaka i zajednica visokih zeleni.

Osigurati povoljan vodni režim u poplavnim šumama.

Osigurati povoljan vodni režim podzemnih voda.

Osigurati povoljni režim protoka (ekološki prihvatljiv protok) u vodotocima.

Očuvati povoljnu strukturu i konfiguraciju obale vodotoka te dopustiti prirodne procese, uključujući eroziju.

Očuvati raznolikost staništa na vodotocima (neutvrđene obale, sprudovi, brzaci, slapovi i dr.) i povoljnu dinamiku voda (meandriranje, prenošenje i odlaganje nanosa, povremeno prirodno poplavljivanje rukavaca i dr.).

Unaprijediti hidromorfološke uvjete vodnih tijela te tamo gdje je potrebno i prikladno provoditi obnovu degradiranih vodenih i močvarnih staništa.

Gdje je to potrebno i prikladno, provoditi obnovu degradiranih stanišnih tipova koji su ciljni u područjima Natura 2000.

Ne iskorištavati sedimente iz riječnih sprudova ni sprudova u priobalju.

Naplavine mrtvog drveta, srušena ili polegnuta stabla ostavljati u vodotocima gdje god to ne ometa značajno protočnost vodotoka i/ili plovni put.

Nanos u vodotocima uklanjati samo gdje je to nužno, odnosno na odsjecima vodotoka gdje značajno otežava protočnost predstavljajući opasnost za zdravlje i imovinu ljudi, a u protivnom ostavljati korito u prirodnom stanju.

Radove uklanjanja vodene vegetacije provoditi samo ako je protočnost vodotoka narušena i postoji opasnost za imovinu i zdravlje ljudi te u slučaju kada to odrede nadležna tijela za zaštitu prirode svrhu postizanja boljih uvjeta za ciljeve očuvanja ekološke mreže ili općenito stanišnih uvjeta (npr. potreba za košnjom vodotoka kao mjera sprečavanja eutrofikacije). U slučaju kada je u vodotoku razvijena vodena vegetacija stanišnog tipa 3260 Vodeni tokovi s vegetacijom Ranunculion fluitans i Callitrico-Batrachion zadržati 1/3 do 1/2 ove vegetacije po širini vodotoka. Pri tome je u vodotoku potrebno očuvati prirodnu ili trenutačno postojeću dinamiku koja omogućuje razvoj ove vegetacije.

Ukoliko je na pojedinom odsjeku vodotoka neophodna košnja/krčenje obalne i amfibijske vegetacije zbog osiguranja protočnosti i opasnosti za zdravlje i imovinu ljudi, ograničiti aktivnosti na jednu stranu obale, dok rubnu vegetaciju na suprotnoj strani obale treba trajno ostaviti netaknutom kako bi se obnovila prirodna obalna vegetacija. Pri tome zrela stabla s pukotinama koje su potencijalno stanište rijetkih i ugroženih vrsta poput vidri i šišmiša maksimalno ostavljati neposjećenima.

Na područjima gdje je to moguće, provoditi kasnu košnju u razdoblju od 15. kolovoza kako bi se

Agriculture

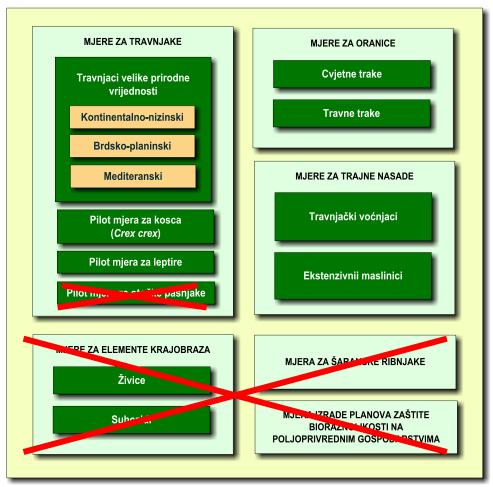
- NPA enacts obligation to incorporate nature protection measures in all nature resources utilisation plans – no such plan in the sector of agriculture in CRO
- However, Rural development programme 2014-2020 has been elaborated
- Agri-environment measures NIP project WB important instrument for biodiversity conservation on agricultural land (volontary)

The state of the s

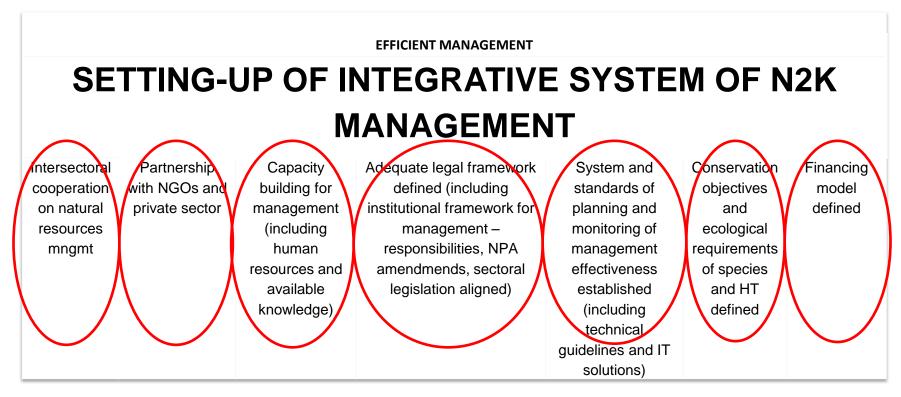
Nature protection agri-environment measures

Rural development programme 2014-2020

OP competitiveness and cohesion 2014 - 2020

Expected start – **2017**, end **2023**

TA for project preparation for conservation and management of N2K – project preparation for OP 2014-2020

- started in 2015 ends 2016
- GOAL: PROJECT DOCUMENTATION ELABORATION for projects:
 - Natura 2000 management framework
 - Monitoring aligned with the EU nature directives' requirements
 - Mapping of marine habitats in the marine area under Croatian jurisdiction (marine N2K finalisation – SR)

Species and habitats mapping

Relevant field data crucial— AA studies and management goals setting + N2K finalisation (SR)

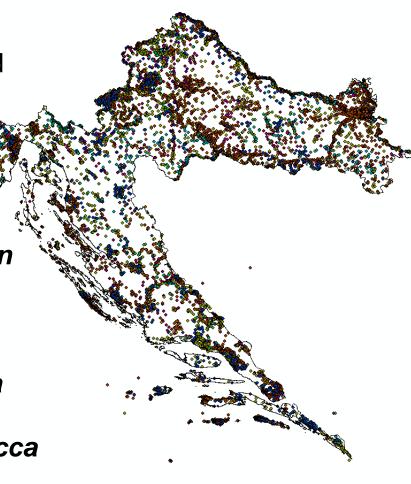
Natura 2000 Integration project NIP (2011 – 2016) – World Bank

Beneficiaries: MENP, SINP, PIs -20,8 million

EUR

Component II of NIP

- Systematic inventory of biodiversity (cca
 2.150.000 €)
- 2) Non forest terrestrial habitats mapping (cca 1.700.000 €)

THANK YOU!

State Institute for Nature Protection - Croatia

http://www.dzzp.hr

http://www.bioportal.hr